

BOSNALIJEK d.d. Sarajevo

Godišnji izvještaj za 2022. godinu

Sadržaj

	Stranica
Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu	1 – 2
Odgovornost za odvojene finansijske izvještaje	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4 – 8
Odvojeni izvještaj o bilans uspjeha	9
Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Odvojeni izvještaj o bilansu stanja	11
Odvojeni izvještaj o promjenama na vlasničkom kapitalu	12
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima	13
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje	14 – 50

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

U smislu odredbi čl. 42 i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH, br. 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivan prikaz finansijskog položaja i poslovanja Bosnalijek d.d. Sarajevo, Jukićeva br. 53.

1. Značajni postbilansni događaji nastali u periodu od 31. decembra 2022. godine do datuma predaje finansijskih izvještaja.

Događaji koji su nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja prikazani su u Napomeni 37. finansijskog izvještaja.

2. Procjena očekivanog budućeg razvoja

u KM

R.br.	Opis	2022.	Plan 2023.	Indeks
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Ukupni prihodi	202.034.718	222.238.190	112
2	Ukupni rashodi	184.304.724	199.049.102	108
3	Dobit	17.729.994	23.189.088	131

Navedeni podaci u tabeli prikazuju pozicije bilansa uspjeha pripremljenih u skladu sa uputama iz Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva od strane Federalnog ministarstva finansija, dok su pozicije odvojenog izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u daljem izvještaju pripremljeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Fedreaciji Bosne i Hercegovine, te zahtjevima MRS i MSFI.

Društvo za narednu godinu planira rast prihoda za 12%, ukupni rashodi bi trebali sporije rasti, što bi dovelo do povećanja dobiti za 31%.

3. Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem u 2022. godni su klinička istraživanja koja iznose 3.260.657 KM.

4. Informacije o otkupu vlastitih dionica i udjela

U toku 2022. godine otkupljeno je 15.115 vlastitih dionica za zaposlene, u iznosu od 385.805 KM.

5. Informacije o poslovnim segmentima

U toku 2022. godine Društvo vrši geografsku klasifikaciju segmenata prodaje gotovih proizvoda. Izvještavanje po segmentima je prikazano u okviru Napomene 5. uz finansijske izvještaje.

6. Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja

Nisu korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja.

7. Ciljevi i politike u vezi upravljanja finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Kako je prikazano u Napomeni 36., Društvo je izloženo finansijskim rizicima. Modeli minimiziranja FX rizika uključuju između ostalog: definisanje cijene na višem nivou, dnevno praćenje kretanja kursa rublje i brza reakcija po potrebi, prodaja potraživanja po unaprijed definisanom fiksnom kursu za EUR valutu uz određenu naknadu, ugovaranje FX FWD/FS Opcija/SWAP transakcija, finansiranje troškova predstavništva u RUB naplaćenim kroz naplatu potraživanja.

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

8. Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti poslovanja svedu na minimum finansijski rizici. Tržišni rizik je prisutan i njime se upravlja adekvatnim cjenovnim i drugim politikama. Rizik od promjene deviznih kurseva javlja se u slučaju kad Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku deviznog kursa, jer posluje sa različitim valutama. Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika izuzev tržišta Ruske Federacije uz napomenu da je isti pokriven bankarskom garancijom. Oprezno se upravlja rizikom likvidnosti održavanjem dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbjeđenjem adekvatnih izvora finansiranja.

9. Mjere na zaštiti životne sredine

Društvo je svoju odgovornost prema okolini definisao dokumentom Okolinsko usmjeravanje, a sistem zaštite okoline je integrirao u cjelokupni kvalitet. Svoju odgovornost prema okolini i sistem zaštite okoline zasnovao je na poštivanju zakonskih zahtjeva, dokumentovanosti svih procedura, monitoringa i izvještavanja i u konačnici sve potvrdio certifikatom u skladu sa standardom ISO 14001. Za Društvo je održivi razvoj cilj koji nema alternativu, te će sve daljnje aktivnosti biti usmjerene na osiguranje savremenih tehnologija i opreme koja smanjuje emisije u okolini, brigu za racionalno korištenje vode i energenata, edukaciju zaposlenih i razvijanje svijesti o potrebi stalne brige za okolinu.

10. Prikaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja

Društvo je prihvatilo kodeks poslovnog upravljanja za kompanije sa tržišta kapitala Federacije BiH, čime je omogućen pristup informacijama o poslovanju Društva. Društvo i njegova Upravljačka tijela su prihvatili postojeće zakone, etičke principe i standarde poslovanja u skladu sa najboljim interesima svojih dioničara i šire društvene zajednice.

Obzirom da su dionice Društva uvrštene na kotaciju Sarajevske berze-burze, Društvo je prihvatilo i obavezu redovnog i transparentnog izvještavanja finansijskog tržišta o svim značajnim poslovnim procesima.

Odgovornost za odvojene finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 15/21), Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Bosnalijek d.d. Sarajevo ("Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju odvojenih finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi odvojenih finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika,
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena,
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u odvojenim finansijskim izvještajima i
- sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka u sprečavanju i otkrivanju prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Nedim Uzunović, direktor

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Jukićeva br. 53
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

19. maj 2023. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosnalijek d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih finansijskih izvještaja Bosnalijek d.d. Sarajevo (Društvo), koji obuhvataju odvojene izvještaje o finansijskom položaju na 31. decembra 2022., odvojene izvještaje o bilansu uspjeha, odvojene izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, odvojene izvještaje o promjenama u kapitalu i odvojene izvještaje o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te napomene uz odvojene finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na 31. decembar 2022. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe („IESBA“) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESB Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Događaji u Ukrajini

Skrećemo pažnju na Napomenu 37. uz odvojene finansijske izvještaje, koja opisuje poslovanje i izloženost Društva u toku 2023. godine po pitanju događaja u Ukrajini.

Ostala pitanja

Prethodni revizor

Reviziju odvojenih finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2021. je obavio drugi revizor koji je 9. septembra 2022. godine izdao modifikovano mišljenje, po pitanju nadoknadive vrijednosti nematerijalne imovine licence u iznosu od 17.794 hiljade KM i imovine u pripremi u iznosu od 21.045 hiljade KM u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 „Umanjenje imovine“.

Konsolidovani finansijski izvještaji

Skrećemo pažnju na Napomenu 2. uz odvojene finansijske izvještaje koja navodi da je Društvo matica u okviru Bosnalijek Grupe i da će se konsolidovani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine izdati odvojeno. U priloženim odvojenim finansijskim izvještajima, ulaganja u zavisna i pridružena društva su iskazana po trošku sticanja. Bolje razumjevanje finansijskog položaja Grupe kao cjeline može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s ovim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Niže navedena pitanja će biti ključna revizijska pitanja koje trebamo priopćiti našim izvještajem.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje za 2022. godinu se sastoje od prihoda od prodaje robe i proizvoda u zemlji i inostranstvu. Prihod je jedna od važnijih mjera kojom se ocjenjuje uspješnost poslovanja društva.

Postoji rizik da su prihodi precijenjeni – definisan rizik u skladu sa zahtjevima MRS

Kao što je prikazano u Napomeni 2. Pregled temeljnih računovodstvenih politika, prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga priznaju se umanjeno za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola i kao primjenu različitih supstantivnih i analitičkih postupaka koji su slijedi:

- Provjerili smo dizajn i implementaciju, te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola identificiranih kao značajne za naše dokazne postupke u procesu testiranja prihoda,
- Dokaznim postupcima koje smo primijenili, ocijenili smo da su prihodi koji su evidentirani stvarno nastali,
- Ispitivanjem u sklopu dokaznih postupaka ocijenili smo da su kupci odobreni za ugovoreni popust i količinski rabat

Kreditni rizik

U okviru redovnog poslovanja Društvo prodaje robu i proizvode kupcima, te poduzima aktivnosti u cilju obezbjeđenja instrumenata osiguranja naplate potraživanja.

Na taj način Društvo umanjuje izloženost kreditnom riziku, koji se odnosi na rizik da Društvo neće moći naplatiti svoja potraživanja od kupaca.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Za potraživanja od kupca na 31. decembar 2022. godine, koja su prikazana u Napomeni 23 uz finansijske izvještaje u iznosu od 94.636 KM, pregledali smo Izvode otvorenih stavki putem kojih je Društvo izvršilo provjeru i potvrdu tačnosti potraživanja od kupaca. Na ovaj način smo potvrdili 91% salda koji obuhvata uzorak kupaca prema kojima je potraživanje iskazano u najvećem iznosu. Na ovom uzorku nismo utvrdili značajne nepravilnosti niti odstupanja.

Nadalje, za potraživanja od strateškog kupca iz Moskve, Ruske Federacije, u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 „Finansijski instrumenti“ izvršena je rezervacija za iznos razlike nepokrivene bankovnom garancijom.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju odvojene finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o odvojenim finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije. U vezi s našom revizijom odvojenih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne sa odvojenim finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave i pravilima korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave i pravila korporativnog upravljanja uključuju potrebne objave kako je propisano članovima 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim odvojenim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji.
- 3) Pravila korporativnog upravljanja su pripremljena, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 43. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Društva i njegovog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije odvojenih finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije.

Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorio menadžment.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

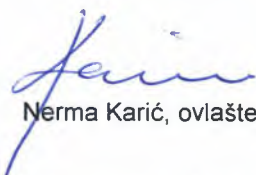
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Angažovani partner koji ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nerma Karić.

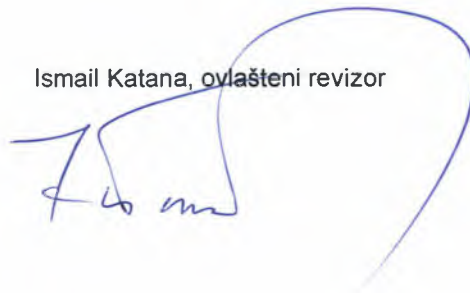

Nerma Karić, ovlašteni revizor

n.Consulting d.o.o.
Branilaca Sarajeva 45
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Ismail Katana, ovlašteni revizor

19. maj 2023. godine

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Odvojeni izvještaji o bilansu uspjeha
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od prodaje	6	186.857	141.470
Prodajni, administrativni i opšti troškovi	7	(145.636)	(120.480)
Efekti promjene zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		2.924	1.983
Ostali operativni prihodi	8	13.965	3.444
Ostali operativni rashod	9	(35.710)	(16.138)
Finansijski prihodi	10	222	414
Finansijski rashodi	11	(1.145)	(1.740)
Kursne razlike, neto		<u>(3.747)</u>	<u>5.173</u>
Dobit prije oporezivanja		<u>17.730</u>	<u>14.126</u>
Porez na dobit	12	<u>(3.864)</u>	<u>(1.950)</u>
Neto dobit		<u>13.866</u>	<u>12.176</u>
Zarada po dionici	13	<u>1,54</u>	<u>1,35</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Odvojeni izvještaji o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2022.	2021.
Neto dobit	13.866	12.176
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	<u>13.866</u>	<u>12.176</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Odvojeni izvještaji o bilansu stanja
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
AKTIVA			
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	14	39.104	49.400
Materijalna imovina	15	114.330	119.674
Imovina sa pravom korištenja	16	940	1.123
Ulaganja u nekretnine	17	2.501	-
Ulaganja u zavisna društva	18	2.868	2.575
Ulaganja u pridružena društva	19	4.972	3.751
Depoziti	20	1.682	1.667
Ostala dugoročna potraživanja		52	117
Odgođena porezan imovina	12	965	772
		167.414	179.079
Kratkoročna imovina			
Date pozajmice	21	4.346	5.995
Zalihe	22	31.434	27.630
Potraživanja od kupaca	23	94.636	95.110
Ostala potraživanja	24	1.079	123
Ostala imovina	25	1.766	2.553
Novac i novčani ekvivalenti	26	15.721	24.302
		148.982	155.713
UKUPNA AKTIVA		316.396	334.792
PASIVA			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	27	90.377	90.377
Trezorski zapisi		(732)	(347)
Dionička premija		8.566	8.566
Rezerve		45.821	45.821
Akumulirana dobit		57.460	52.247
		201.492	196.664
Dugoročne obaveze			
Obaveze za kredite	28	14.827	24.363
Obaveze po finansijskom najmu	29	-	104
Obaveze po operativnom najmu	29	42	370
Rezervisanja	30	19.204	29.367
		34.073	54.204
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za kredite	28	35.107	55.568
Obaveze po finansijskom najmu	29	94	112
Obaveze po operativnom najmu	29	899	780
Rezervisanja	30	1.345	1.093
Obaveze prema dobavljačima	31	11.982	5.435
Ostale obaveze	32	23.556	15.895
Kratkoročna razgraničenja	33	7.848	5.041
		80.831	83.924
UKUPNA PASIVA		316.396	334.792

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 19. maj 2023. godine:

Nedim Uzunović, direktor

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Odvojeni izvještaji o promjenama na kapitalu
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Trazorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Akumulirana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2020.	90.377	(208)	8.566	45.821	45.264	189.820
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	12.176	12.176
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	12.176	12.176
Objavljene dividende	-	-	-	-	(5.332)	(5.332)
Preraspodjela dobiti	-	(139)	-	-	139	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.	90.377	(347)	8.566	45.821	52.247	196.664
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	13.866	13.866
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	13.866	13.866
Objavljene dividende	-	-	-	-	(9.038)	(9.038)
Preraspodjela dobiti	-	(385)	-	-	385	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	90.377	(732)	8.566	45.821	57.460	201.492

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Odvojeni izvještaji o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2022.	2021.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	17.730	14.126
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	14.890	16.265
Gubici od rashodovanja materijalne i nematerijalne imovine, neto	156	21
Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	12.703	-
Umanjenje vrijednosti potraživanja za date pozajmice	2.181	-
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto	10.877	82
Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova i gotovih proizvoda	270	86
Otpis zastarjelih i neiskorištenih zaliha sirovina i materijala	470	244
Usklađenje vrijednosti zaliha	(803)	-
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	1.387	1.442
(Smanjenje) / povećanje rezervisanja, neto	(9.224)	9.690
Manjkovi materijalne imovine	-	9
Prihodi od otpuštanja ukalkulisanih rabata	-	(57)
Povećanje obračunatih troškova perioda	4.837	1.196
Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva	-	521
Usklađenje novčanog toka za finansijske i investicijske djelatnosti	937	1.512
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	56.411	45.137
(Povećanje) vrijednosti zaliha	(3.001)	(908)
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	(13.486)	5.026
Smanjenje ostale imovine	2.402	1.266
Smanjenje rezervisanja	(687)	(7.913)
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza	8.914	4.353
<i>Novac ostvaren u operativnim aktivnostima</i>	50.553	46.961
Plaćeni porez na dobit	(4.167)	(6.680)
Plaćena kamata	(1.060)	(1.636)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	45.326	38.645
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(12.618)	(12.563)
Primici od prodaje materijalne imovine	3	386
Povećanje potraživanja za date pozajmice	(532)	(107)
Ulaganja u zavisna društva	-	(434)
Povećanje ulaganja u nekretnine	(2.508)	-
Ulaganja u pridružena društva	(1.514)	-
Povećanje imovine s pravom korištenja	(854)	-
Povećanje potraživanja za date depozite	(15)	(6)
Primljene kamate	123	223
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima	(17.915)	(12.501)
Finansijske aktivnosti		
Isplata dividende	(5.664)	(4.715)
(Smanjenje)/povećanje obaveza za primljene kredite	(29.997)	(12.014)
(Smanjenje)/povećanje aranžmana finansijskog najma	(122)	(124)
(Smanjenje)/povećanje aranžmana operativnog najma	(209)	(1.027)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	(35.992)	(17.880)
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(8.581)	8.264
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	24.302	16.038
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	15.721	24.302

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Društvo Bosnalijek d.d. Sarajevo osnovano je 1951. godine.

Nakon što je prošlo kroz više organizacionih oblika, 2001. godine Društvo je upisano u sudski registar i kod Komisije za vrijednosne papire FBiH, kao dioničarsko društvo Bosnalijek Sarajevo.

Zadnje sudsko Rješenje o izmjenama podaka br. 065-0-Reg-19-002173, kojim su uneseni podaci o upisu liste dioničara, donio je dana 1. jula 2020. godine Opštinski sud Sarajevo.

Matični broj Društva je 65-02-0050-11.

Dana 22. marta 2005. godine Društvo je dobilo Uvjerenje o poreznoj registraciji sa identifikacijskim brojem: 4200598340009, a dana 12. novembra 2005. godine Uvjerenje o registraciji obveznika poreza na dodanu vrijednost, br. 04/5-1/IV-17-1-5684-5780/05.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja farmaceutskih preparata.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je zapošljavalo 687 radnika (2021. - 685).

Uprava

Nedim Uzunović	Direktor
Adnan Hadžić	Izvršni direktor za finansije
Mirela Spahić	Izvršna direktorica za operacije
Alen Hrković	Izvršni direktor za marketing i prodaju JEI/BIAT od 19. septembra 2022. godine
Ahmet Koštreba	Izvršni direktor za opšte usluge i ljudske potencijale od 19. septembra 2022. godine

Nadzorni odbor

Nedim Rizvanović	Predsjednik
Vedad Tuzović	Član
Madžid Avdagić	Član
Rijad Hasić	Član od 19. septembra 2022. godine
Haris Jahić	Član od 19. septembra 2022. godine
Beradin Alagić	Član do 19. septembra 2022. godine
Samir Telibečirović	Član do 19. septembra 2022. godine

Odbor za reviziju

Edis Boloban	Predsjednik
Mirzet Ribić	Član
Izedin Kurtović	Član od 10. februara 2023. godine
Haris Jahić	Član do 16. septembra 2022. godine

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 15/21) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i izmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira da li je ta cijena direktno uočljiva ili procjenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za lizing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 – kotirane (nekorigovane) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze;
- Nivo 2 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, direktno ili indirektno uočljiv; i
- Nivo 3 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, neuočljiv.

Odvojeni finansijski izvještaji prezentirani su u valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM). Sve finansijske informacije prezentirane su u konvertibilnim markama. Sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH zahtjeva od Uprave korištenje prosudbe, procjene i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od procjene.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova prezentiranja (nastavak)

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvješnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim odvojenim finansijskim izvještajima, skazane su u Napomeni 4.

Ovi finansijski izvještaji predstavljaju odvojene finansijske izvještaje Društva pripremljene u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kao što je objašnjeno u Napomeni 18. Društvo je matica u okviru Bosnalijek Grupe, te će tako pripremiti i konsolidovane finansijske izvještaje, koji će biti odobreni od strane Uprave. Za bolje razumjevanje Bosnalijek Grupe kao cijeline, korisnici bi trebali pročitati konsolidovane finansijske izvještaje.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaju po izvršenju, a u skladu sa MSFI 15.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem koji je u djelokrugu ovog Standarda samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

- a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obaveze;
- b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;
- c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;
- d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i
- e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robe ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga, priznaju se umanjeno za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posuđivanja terete odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Najmovi

Društvo kao najmoprimac

Društvo procjenjuje da li ugovor predstavlja najam ili sadrži najam, na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i odgovarajuću obavezu po najmu u odnosu na sve aranžmane u kojima je najmoprimac, osim kratkoročnih najмова (definisanih kao najmovi s rokom najma od 12 mjeseci ili manje), te najмова imovine male vrijednosti (poput tableta i osobnih računara, sitnog uredskog namještaja i telefona). Za ove najmove Društvo priznaje plaćanja najma kao operativni trošak linearno tokom trajanja najma, osim ako druga sistemska osnova nije reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od imovine pod najmom.

Obaveza po najmu se prvobitno mjeri sadašnjom vrijednošću plaćanja najma koje se ne isplaćuje na datum početka, diskontuje se primjenom stope implicitne u najmu. Ako se ta stopa ne može lako utvrditi, najmoprimac koristi svoju inkrementalnu stopu.

Plaćanja najma uključena u mjerenje obaveze po najmu uključuju:

- Fiksna plaćanja najma (uključujući suštinski fiksna plaćanja), umanjena za sve poticaje za najam;
- Varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, inicijalno mjerena indeksom ili stopom na dan početka;
- Iznos za koji se očekuje da će ga najmoprimac platiti prema garancijama zaostale vrijednosti;
- Cijena izvršenja opcija kupovine, ako je najmoprimac razumno siguran da će iskoristiti opcije; i
- Plaćanje penala za raskid najma, ako trajanje najma odražava korištenje mogućnosti za raskid najma.

Obaveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava kamate na obaveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) i smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava izvršena plaćanja najma.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmoprimac (nastavak)

Društvo preispituje obavezu po najmu (i vrši odgovarajuće usklađivanje odgovarajuće imovine s pravom korištenja) kad god:

- Trajanje najma se promijenilo ili je došlo do značajnog događaja ili promjena okolnosti koje rezultiraju promjenom procjene ostvarivanja opcije kupovine, u tom slučaju obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma korištenjem revidirane diskontne stope.
- Plaćanja najma mijenjaju se zbog promjena indeksa ili stope ili promjene očekivane isplate ispod garantovane preostale vrijednosti u kojim slučajevima obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma koristeći nepromijenjenu diskontnu stopu (osim ako se promjene najma ne nastaju zbog promjene promjenjive kamatne stope, u kojem se slučaju koristi revidirana diskontna stopa).
- Ugovor o najmu se modifikuje, a izmjena najma ne obračunava se kao zasebni najam, u kojem se slučaju obaveza po najmu ponovno mjeri na osnovu trajanja najma modifikovanog najma, diskontovanjem revidiranih plaćanja najma, korištenjem revidirane diskontne stope na snazi na datum izmjene.

Imovina s pravom korištenja uključuje početno mjerenje odgovarajuće obaveze po najmu, plaćanja najma izvršenih na dan ili prije početka, umanjena za sve primljene poticaje za najam i sve početne direktne troškove. Naknadno se mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Kad god Društvo ima obavezu troškova za demontiranje i uklanjanje imovine pod najmom, vraćanje mjesta na kojem se nalazi ili vraćanje predmetne imovine u stanje koje zahtijevaju uslovi i odredbe najma, rezervisanje se priznaje i mjeri prema MRS 37. U mjeri u kojoj se troškovi odnose na imovinu s pravom korištenja, troškovi su uključeni u odgovarajuću imovinu s pravom korištenja, osim ako su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha.

Imovina s pravom korištenja amortizuje se kroz kraće trajanje najma i vijek trajanja imovine. Ako najam prenosi vlasništvo nad osnovnom imovinom ili trošak imovine s pravom korištenja odražava da Društvo očekuje da će iskoristiti mogućnost kupovine, povezana imovina s pravom korištenja amortizuje se tokom korisnog vijeka osnovne imovine. Amortizacija počinje na dan početka najma.

Društvo primjenjuje MRS 36 kako bi utvrdilo je li imovina s pravom korištenja umanjena i vodi bilo koji utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti, kako je opisane u politici „Materijalna i nematerijalna imovina”.

Promjenjive najamnine koje ne ovise o indeksu ili stopi nisu uključene u mjerenje obaveze po najmu i imovine s pravom korištenja. Povezana plaćanja priznaju se kao trošak u periodu u kojem se dogodi događaj ili uslov koji pokreće te isplate i uključuju se u „Trošak najamnine” u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmoprimac (nastavak)

Kao praktičnu olakšicu, MSFI 16 dopušta najmoprimcu da ne razdvaja komponente koje ne predstavljaju najam, već umjesto toga uzima u obzir bilo koji ugovor o najmu i povezane komponente koje ne predstavljaju najam kao jedan aranžman. Društvo nije koristilo ovu praktičnu olakšicu. Za ugovore koji sadrže komponentu najma i jednu ili više dodatnih komponenti najma ili komponenti koje ne predstavljaju najam, Društvo alocira naknadu u ugovoru svakoj komponenti najma na osnovu relativne samostalne cijene komponente najma i ukupne samostalne cijene komponenti, bez koje ne predstavljaju najam.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama (KM) početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom važećeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u odvojeni izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima i kolektivnim ugovorom. Ovi troškovi su prikazani u odvojenom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom i internim pravilnikom o radu, Društvo je obavezno isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno 3 prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu koji prethodi datumu penzionisanja, prema posljednjim podacima objavljenim iz Zavoda za statistiku FBiH. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim zaposlenima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini. Društvo knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su nastali.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u odvojenom izvještaju u bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u odvojenim finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobit biti raspoloživa.

Knjigovodstveni iznos odgođenog poreskog sredstva procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ i dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreskog sredstva. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist odvojenog izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste poreske vlasti i ako Društvo može i ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

Nematerijalna stalna sredstva

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

U izračunu amortizacije se koristi slijedeći vijek upotrebe:

	<u>Procijenjeni vijek upotrebe</u>	<u>Stopa</u>
Licence	5 do 10 godina	10,1% - 20%
Ostala dugoročna prava	25 godina	4%
Registracija lijeka	3 do 5 godina	20% - 33,3%
Ostala nematerijalna sredstva - softver	3 do 5 godina	20% - 33,3%

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nematerijalne imovine iskazuju se u odvojenom izvještaju u bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine, postrojenja i opreme

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirana u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

	<u>Procijenjeni vijek upotrebe</u>	<u>Stopa</u>
Zgrade	7 do 33 godina	3% - 14,3%
Postrojenja, oprema i software	3 do 15 godina	6,7% - 33,3%

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje

Na datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Društva. Društvo kontrolu nad zavisnim društvom zasniva kada je izložena promjenjivim prinosima ili ima pravo na iste, po osnovu sudjelovanja u subjektu i mogućnostima da utiče na te prinose posredstvom moći nad zavisnim društvom.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ulaganja u zavisna društva (nastavak)

Ulaganja u zavisna društva su u ovim odvojenim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjene vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući i neuspostavljeni subjekt kao što je partnerstvo, u kojem Društvo ima značajan uticaj, ali koji nije niti zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva su u ovim odvojenim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjene vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Gotovina u banci i blagajni

Gotovina obuhvaća gotovinu u blagajni i stanja na računima kod banaka, kao i oročene depozite sa dospjećem do tri mjeseca.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa, Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu robe i direktne troškove rada i sve režijske / indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 (MSFI 9).

MSFI 9 Finansijski instrumenti (MSFI 9) je razvio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kako bi zamijenio MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (MRS 39).

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Ključne razlike između MSFI-ja 9 i MRS-a 39 sažete su u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

To je dovelo do:

Ukidanja kategorija „drži se do dospijeca“, „zajmovi i potraživanja“ i „raspoloživo za prodaju“. Umjesto toga, MSFI 9 uvodi dvije kategorije: „amortizovani trošak“ i „fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“ da upotpuni „fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

Ukidanja zahtjevaju za odvojenim obračunavanjem ugrađenih derivativa u finansijskoj imovini. Međutim, koncept ugrađenih derivativa finansijskih instrumenata je zadržan za finansijske obaveze i za nefinansijsku imovinu.

Uklanjanje ograničenog izuzetka za mjerenje nekotiranih vlasničkih ulaganja po trošku, a ne po fer vrijednosti, u rijetkim slučajevima u kojima je raspon razumnih mjerenja fer vrijednosti značajan i vjerovatnosti različitih procjena ne mogu se razumno procijeniti.

Na snazi od 1. januara 2018. godine, u skladu s MSFI 9, zajmovi i potraživanja se grupišu u skupine kreditnog rizika. Za ove grupe rizika izračunava se stopa neispunjavanja obaveza (default), koja se zasniva na historijskim vrijednostima za te rizične skupine.

Zajmovi, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mogu se pripisati poslovnom modelu „držanje za naplatu“, budući da se imovina drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Kao rezultat toga, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mjere se po amortizovanom trošku.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja obično ne sadrže materijalne komponente finansiranja jer takva imovina najčešće dospijeva u kratkom roku. Dakle, potraživanja se sastoje samo od jednog novčanog toka, tj. plaćanje glavnice, budući da je komponenta kamatne stope nula. Kao rezultat toga, potraživanja zadovoljavaju kriterij karakteristika ugovornog novčanog toka.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja raspoređuju se na različite skupine kreditnog rizika, budući da se struktura kupaca međusobno razlikuje na osnovu poslovnih aktivnosti ili se može alocirati na različita geografska tržišta (Napomena 5.).

Klasifikacija i mjerenje finansijskih obaveza

Zahtjevi MRS-a 39 uglavnom su nepromijenjeni, pri čemu se instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a većina ostalih se mjeri po amortizovanom trošku. Međutim, u ključnoj promjeni za one finansijske obaveze označene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, MSFI 9 uvodi zahtjev da se većina promjena u fer vrijednosti koje se odnose na kreditni rizik subjekta priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne u bilansu uspjeha.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava se prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu. Društvo je u procesu primjene navedenog standarda.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i dionice zaposlenih, i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Trezorske dionice

Kada Društvo kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

Rezerve

Zakonske rezerve se formiraju izdvajanjem najmanje 10% ostvarene dobiti, iskazane u godišnjem izvještaju, sve dok ne dosegnu minimalan iznos od 25% dioničkog kapitala Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Društva

Društvo je po prvi put primijenilo sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2022. godine:

- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 – (dodatne) izmjene MSFI 16 (izdato 31. marta 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021.)
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori – troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na konceptualni okvir – izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. maja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022.).

Ove izmjene nisu imale uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutni ili buduće periode.

Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2022. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Društva:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na ili nakon datuma koji utvrdi IASB).
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.).
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (izdato 23. januara 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. maja 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.).
- Opcija prelaska za osiguravače koji primjenjuju MSFI 17 – Izmjene MSFI 17 (izdato 9. decembra 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. septembra 2022. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne – Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. januara 2020., naknadno izmijenjeno 15. jula 2020. i 31. oktobra 2022., konačno na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.).

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Društvo u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 2, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 2, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezervisanje za sudske sporove je najbolja procjena naknade potrebne za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, kada je veća vjerovatnost da će se obaveze izmiriti nego da neće.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti ispravke vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine prilikom odlaska u penziju zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korištenjem brojnih pretpostavki. Promjene u ovim pretpostavkama mogu imati uticaja na knjigovodstvenu vrijednost obaveza.

Pretpostavke korištene pri određivanju iznosa neto rashoda (prihoda) za otpremnine prilikom odlaska u penziju, uključuju diskontnu stopu. Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine (2022. 3,49% i 2021. 3,11%), što predstavlja kamatnu stopu koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u razmatranje kamatne stope za dugoročne depozite kod banaka.

Ostale ključne pretpostavke za otpremnine prilikom odlaska u penziju se djelimično baziraju na postojećim tržišnim uslovima.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Priznavanje prihoda i rabata

Društvo je napravilo rezervisanja za finansijske i ostale rabate. Ova rezervisanja se baziraju na analizi obaveza po ugovoru, istorijskom, trgovačkom i upravljačkom iskustvu. Uprava je mišljenja da su rezervisanja za finansijske i ostale rabate primjerena na temelju raspoloživih informacija.

Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova

Uprava Društva priznala je umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova na bazi procjene njihove iskoristivosti, kao i starosnoj strukturi zaliha. Društvo je izvršilo umanjenje vrijednosti rezervnih dijelova po stopama kako slijedi:

- umanjenje 25% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 2 godine,
- umanjenje 50% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 3 godine,
- umanjenje 75% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 4 godine,
- umanjenje 100% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 5 godina.

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Društvo posluje u četiri osnovna geografska segmenta:

- Bosna i Hercegovina;
- Regija Adriatic;
- Regija Euroazija;
- Srednji istok i Afrika.

Za potrebe upravljanja Društvo je trenutno organizovano u gore navedena geografska područja, te su ta područja osnova po kojoj Društvo izvještava o svojim primarnim segmentima.

Prihodi Društva od vanjskih kupaca i međusegmentni prihodi, kao i odvojeni izvještaji o finansijskom položaju prema geografskoj lokaciji koji predstavlja izvještajne segmente se nalaze detaljno u nastavku:

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2022. po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazije	Bliski istok, Afrika i Turska	EU & UK	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	50.571	12.234	122.730	1.000	322	186.857
	50.571	12.234	122.730	1.000	322	186.857

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Odvojeni izvještaji o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazije	Bliski istok, Afrika i Turska	EU & UK	Ukupno
Dugoročna imovina	159.530	828	7.056	-	-	167.414
Kratkoročna imovina	81.703	3.911	61.811	921	636	148.982
Ukupno imovina	241.233	4.739	68.867	921	636	316.396
Ukupno obaveza	103.265	1.269	5.669	741	3.960	114.904
Neto imovina	137.968	3.470	63.198	180	(3.324)	201.492

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2021. po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazije	Bliski istok, Afrika i Turska	EU & UK	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	43.036	11.903	84.891	1.240	400	141.470
	43.036	11.903	84.891	1.240	400	141.470

Odvojeni izvještaji o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2021. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Euroazije	Regija Euroazije	Bliski istok, Afrika i Turska	EU & UK	Ukupno
Dugoročna imovina	176.408	971	1.700	-	-	179.079
Kratkoročna imovina	78.283	3.774	72.916	427	313	155.713
Ukupno imovina	254.691	4.745	74.616	427	313	334.792
Ukupno obaveza	133.187	1.265	2.804	185	687	138.128
Neto imovina	121.504	3.480	71.812	242	(374)	196.664

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2022.	2021.
Prihodi od prodaje na inostranom tržištu	157.697	115.714
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	63.500	53.869
Prihodi od pružanih usluga	105	133
Prihod od otpuštanja ukalkulisanih rabata kupcima	-	57
	221.302	169.773
Manje: odobreni rabati	(34.445)	(28.303)
	186.857	141.470

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. PRODAJNI, ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI	2022.	2021.
Troškovi zaposlenih	41.145	34.484
Utrošeni materijal	31.543	27.586
Marketing i reprezentacija	31.017	19.995
Amortizacija (napomene 14., 15., 16. i 17.)	14.890	16.165
Utrošena energija	5.141	3.529
Profesionalne i ostale usluge	4.043	5.078
Transport	3.462	2.222
Troškovi ugovora o dijelu	2.849	2.675
Održavanje	2.619	2.364
Troškovi osiguranja	2.529	1.569
Troškovi službenih putovanja	1.168	751
Troškovi robe	1.475	749
Edukacija	759	576
Registracija i kontrola lijekova	617	587
Telefonske usluge	512	519
Bankarske usluge	302	312
Komunalni troškovi	225	257
Troškovi zakupa	173	176
Ostali troškovi	1.167	886
	145.636	120.480
8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI	2022.	2021.
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 30.)	12.170	-
Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha (Napomene 22.)	803	870
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za otpremnine (Napomena 30.)	68	114
Naplaćena prethodno umanjenja potraživanja (Napomena 23.)	16	5
Prihodi od subvencija	6	392
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za bonuse Uprave	-	50
Ostali prihodi	902	2.013
	13.965	3.444

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. OSTALI OPERATIVNI RASHODI

	2022.	2021.
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto (Napomena 23.)	10.893	82
Umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine (Napomena 14.)	9.694	-
Umanjenje vrijednosti materijalne imovine (Napomena 15.)	3.009	
Povećanje rezervisanja za otkup dionica, neto (Napomena 30.)	2.644	5.497
Umanjenje vrijednosti datih pozajmica (Napomena 21.)	2.181	-
Rezervisanja za bonuse	2.030	1.542
Otpisi proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	1.387	1.442
Otpis zaliha sirovina i materijala	470	244
Donacija i sponzorstvo	347	449
Umanjenje vrijednosti zaliha robe i gotovih proizvoda i rezervnih dijelova, neto (Napomena 22.)	270	86
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore, neto (Napomena 30.)	256	77
Gubitak od prodaje materijalne i nematerijalne imovine, neto	156	21
Rezervisanja za otpremnine (Napomena 30.)	114	109
Rezervisanja za sudske sporove, penale i kazne, neto (Napomena 30.)	-	4.121
Umanjenja vrijednosti ulaganja u zavisna društva (Napomena 18.)	-	521
Manjkovi materijalne imovine	-	9
Ostali rashodi	2.259	1.938
	35.710	16.138

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2022.	2021.
Kamate	123	149
Finansijski prihodi sa povezanim licima	74	74
Ostali finansijski prihodi	25	191
	222	414

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2022.	2021.
Kamate po uzetim kreditima	1.105	1.672
Kamate po operativnom najmu	31	55
Kamate po finansijskom najmu	6	8
Ostali troškovi po kamatama	3	5
	1.145	1.740

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez priznat u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Tekući porez na dobit	4.057	1.977
Odgođeni porez na dobit	(193)	(27)
	<u>3.864</u>	<u>1.950</u>

Usklađivanje između poreza na dobit iz poreznog bilansa i računovodstvenog, porez na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Dobit prije oporezivanja	17.730	14.126
<i>Efekat poresko nepriznatih troškova</i>		
Porez po odbitku	96	88
Usklađivanje vrijednosti zaliha	269	86
Reprezentacija	1.594	708
Rezervisanja	25.555	14.305
Ranije nepriznata rezervisanja	(8.523)	(11.191)
Drugi rashodi	3.776	2.003
Ostalo	78	(352)
Oporeziva dobit	40.575	19.773
Troškovi poreza na dobit	4.057	1.977
Efektivna porezna stopa na dobit %	22%	14%

Promjene odgođene porezne imovine mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na početku godine	772	745
Povećanje / (smanjenje) za odgođeni porezni period	193	27
	<u>965</u>	<u>772</u>

13. ZARADA PO DIONICI

	2022.	2021.
Neto dobit (u KM)	13.865.521	12.176.316
Ponderisani prosječni broj dionica	9.022.532	9.022.532
	<u>1,54</u>	<u>1,35</u>

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence	Softver	Registracija lijekova	Ulaganja u tuđu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Stanje na dan 31. decembra 2020.	10.849	11.007	3.037	60	36.913	61.866
Nabavke	-	-	-	-	7.729	7.729
Prenos (sa) / na	18.453	1.469	409	-	(20.331)	-
Rashodovanje	(2.135)	(18)	(592)	-	-	(2.745)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	27.167	12.458	2.854	60	24.311	66.850
Nabavke	-	-	-	-	3.685	3.685
Prenos (sa) / na	326	29	276	-	(631)	-
Rashodovanje	(935)	(3)	(4)	-	-	(942)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	26.558	12.484	3.126	60	27.365	69.593
<u>Akumulirana amortizacija</u>						
Stanje na dan 31. decembra 2020.	9.166	4.938	1.555	53	-	15.712
Amortizacija za godinu	1.086	2.367	528	4	-	3.985
Rashodovanje	(1.635)	(17)	(595)	-	-	(2.247)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	8.617	7.288	1.488	57	-	17.450
Amortizacija za godinu	1.263	2.392	548	1	-	4.204
Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	-	-	-	-	9.694	9.694
Rashodovanje	(859)	-	-	-	-	(859)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	9.021	9.680	2.036	58	9.694	30.489
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>						
31. decembra 2021.	18.550	5.170	1.366	3	24.311	49.400
31. decembra 2022.	17.537	2.804	1.090	2	17.671	39.104

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. MATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište i građevine	Oprema	Sredstva u pripremi	Avansi	Ostalo	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Stanje na dan 31. decembra 2020.	137.140	115.189	3.000	656	-	255.985
Nabavke	-	-	(179)	5.013	-	4.834
Prenos (sa) / na	8	1.654	(1.662)	-	-	-
Rashodovanje	-	(654)	-	-	-	(654)
Ralizovani avansi	-	-	-	(1.142)	-	(1.142)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	137.148	116.189	1.159	4.527	-	259.023
Nabavke	-	-	4.167	4.766	-	8.933
Prenos (sa) / na	111	1.318	(1.429)	-	-	-
Rashodovanje	-	(1.832)	-	(21)	-	(1.853)
Ralizovani avansi	-	-	-	(1.550)	-	(1.550)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	137.259	115.675	3.897	7.722	-	264.553
<u>Akumulirana amortizacija</u>						
Stanje na dan 31. decembra 2020.	58.790	70.045	-	-	-	128.835
Amortizacija za godinu	4.314	6.835	-	-	-	11.149
Rashodovanje	-	(635)	-	-	-	(635)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	63.104	76.245	-	-	-	139.349
Amortizacija za godinu	4.251	5.391	-	-	-	9.642
Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	-	-	-	3.009	-	3.009
Rashodovanje	-	(1.777)	-	-	-	(1.777)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	67.355	79.859	-	3.009	-	150.223
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>						
31. decembra 2021.	74.044	39.944	1.159	4.527	-	119.674
31. decembra 2022.	69.904	35.816	3.897	4.713	-	114.330

Materijalna imovina Društva je založena kao sredstvo obezbjeđenja povrata obaveza po kreditima, čija neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 56.344 KM (2021. – 79.868 hiljade KM).

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠTENJA

	Nekretnine	Vozila	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Stanje 31. decembra 2020.	890	1.978	2.868
Povećanje	1.040	-	1.040
Smanjenje	(813)	-	(813)
Stanje 31. decembra 2021.	1.117	1.978	3.095
Povećanje	-	854	854
Smanjenje	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	1.117	2.832	3.949
<u>Akumulirana amortizacija</u>			
Stanje 31. decembra 2020.	839	915	1.754
Amortizacija za godinu	372	659	1.031
Smanjenje	(813)	-	(813)
Stanje 31. decembra 2021.	398	1.574	1.972
Amortizacija za godinu	372	665	1.037
Smanjenje	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	770	2.239	3.009
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>			
31. decembra 2021.	719	404	1.123
31. decembra 2022.	347	593	940

17. ULAGANJA U NEKRETNINE

	Zemljište	Građevine	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Stanje 31. decembra 2020.	-	-	-
Povećanje	-	-	-
Stanje 31. decembra 2021.	-	-	-
Povećanje	167	2.341	2.508
Stanje 31. decembra 2022.	167	2.341	2.508
<u>Akumulirana amortizacija</u>			
Stanje 31. decembra 2020.	-	-	-
Amortizacija za godinu	-	-	-
Stanje 31. decembra 2021.	-	-	-
Amortizacija za godinu	-	7	7
Stanje 31. decembra 2022.	-	7	7
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>			
31. decembra 2021.	-	-	-
31. decembra 2022.	167	2.334	2.501

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA

	Datum osnivanja	Vlasništvo %	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
<i>Farmaceutska industrija</i>				
BL Pharma Deutschland GmbH	15.05.2018.	100%	2.009	2.009
Bosnalijek d.o.o. Moskva	31.07.2015.	100%	1.491	1.491
Pharmacy 4 d.o.o. Sarajevo	27.02.2018.	100%	293	-
Bosnalijek d.o.o. Beograd	14.07.2015.	100%	213	213
Bosnalijek DOEL Skoplje	14.12.2016.	100%	203	203
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	08.02.2005.	100%	5	5
			4.214	3.921
Manje: Umanjenje vrijednosti			(1.346)	(1.346)
			2.868	2.575

Vrijednosno usklađenje se odnosi na Bosnalijek d.o.o. Beograd u iznosu od 213 hiljade KM i Bosnalijek d.o.o. Moskva u iznosu od 1.133 hiljade KM.

Promjene na umanju vrijednosti ulaganja u zavisna društva se mogu prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	1.346	825
Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva – Bosnalijek d.o.o. Moskva (Napomena 9.)	-	521
Stanje na dan 31. decembra	1.346	1.346

Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembar 2021. godine

	Ukupna imovina	Regist. kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit/ (gubitak) perioda
BL Pharma Deutschland GmbH	1.961	2.005	1.947	1	(19)
Bosnalijek d.o.o. Moskva	192	851	186	-	(303)
Bosnalijek d.o.o. Beograd	-	219	(1)	-	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	206	203	203	5	1
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	1	5	1	-	(7)

Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembar 2022. godine

	Ukupna imovina	Regist. kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit/ (gubitak) perioda
BL Pharma Deutschland GmbH	1.946	2.004	1.917	3	(11)
Bosnalijek d.o.o. Moskva	207	851	210	-	(175)
Bosnalijek d.o.o. Beograd	-	219	(1)	-	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	207	203	204	5	1
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	-	1	(2)	-	(1)
BTF d.o.o. Goražde	4.120	6	1.992	4.497	381
Pharmacy 4 d.o.o. Sarajevo	1.814	1	(461)	57	(53)

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

	Djelatnost	Vlasništvo %	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Pharmamed d.o.o. Travnik	Faramceutska industrija	30%	3.750	3.750
BTF Goražde d.o.o. Goražde	Metalna industrija	30%	1.221	-
OIF Lilium Global Sarajevo	Otvoreni investicioni fond	0,02%	1	1
			4.972	3.751

Promjene na vrijednosti ulaganja u pridružena društva se mogu prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	3.751	3.751
Naplata dividende (Napomena 10.)	(74)	(74)
Potraživanje od Pharmamed d.o.o. Travnik za izglasanu dividendu	74	74
Sticanje vlasničkog udjela društva BTF d.o.o. Goražde	1.221	
Stanje na dan 31. decembra	4.972	3.751

Finansijske informacije o pridruženim društvima na dan 31. decembar 2021. godine

	Ukupna imovina	Regist. kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit/ (gubitak) perioda
Pharmamed d.o.o. Tavnik	10.691	2.979	7.193	13.118	823
OIF Lilium Global Sarajevo	6.865	9.956	6.865	34	(10)

Finansijske informacije o pridruženim društvima na dan 31. decembar 2022. godine

	Ukupna imovina	Regist. kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit/ (gubitak) perioda
Pharmamed d.o.o. Tavnik	12.596	2.979	7.997	12.020	1.051
OIF Lilium Global Sarajevo	6.439	9.956	6.428	1.022	763
BTF Goražde d.o.o. Goražde	4.120	6	1.992	4.497	381

20. DEPOZITI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo (namjenski depozit kao osiguranje dugoročnog kredita, sa dospjećem 5. avgusta 2024. god.)	1.600	1.600
Ostali depoziti (Rusija i Ukrajina)	82	67
	1.682	1.667

21. DATE POZAJMICE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Pozajmice pravnim licima	6.527	5.995
	6.527	5.995
Manje: Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	(2.181)	-
	4.346	5.995

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. ZALIHE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sirovine i materijal	17.565	15.270
Gotovi proizvodi	10.132	10.269
Rezervni dijelovi i sitan inventar	3.313	3.118
Proizvodnja u toku	2.106	1.430
Trgovačka roba	448	115
	<u>33.564</u>	<u>30.202</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti	<u>(2.130)</u>	<u>(2.572)</u>
	<u>31.434</u>	<u>27.630</u>

Promjene na umanjenju vrijednosti zaliha mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	2.572	3.447
Povećanje (Napomena 9.)	270	86
Usklađivanje vrijednosti zaliha (Napomena 8.)	(803)	(870)
Ostala usklađenja	91	-
Otpis	-	(91)
	<u>-</u>	<u>(91)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.130</u>	<u>2.572</u>

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	78.919	77.461
Potraživanja od kupaca u zemlji	35.385	25.386
Sumnjiva i sporna potraživanja	7.572	11.273
	<u>121.876</u>	<u>114.120</u>
Manje: Umanjenje za ukalkulisane popuste	(8.758)	(7.393)
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	<u>(18.482)</u>	<u>(11.617)</u>
	<u>94.636</u>	<u>95.110</u>

Prosječan period naplate potraživanja od kupaca je 223 dana (31. decembar 2021: 259 dana).

Na dan 31. decembra 2022. godine, od ukupnog salda potraživanja od kupaca iznos od 72.728 hiljada KM odnosio se na potraživanje od CJSC CV PROTEK, Rusija trenutno najvećeg kupca (31. decembar 2021: 70.067 hiljada KM). Društvo je osiguralo potraživanja od PROTEK-a plativom bankovnom garancijom kod Raiffeisen bank u iznosu od 2.600.000.000 rubalja, što na 31. decembar 2022. godine iznosi 63.024 hiljada KM.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	11.617	11.523
Povećanje (Napomena 9.)	10.893	82
Kursne razlike	31	17
Trajno isknjiženje	(4.044)	-
Naplaćeno tokom godine (Napomena 8.)	(15)	(5)
Stanje na dan 31. decembra	18.482	11.617

Starosna struktura potraživanja od kupaca se može prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Nedospjelo	81.971	84.574
0 – 30 dana	3.948	5.376
31 – 90 dana	7.852	3.217
91 – 180 dana	709	1.537
181 – 360 dana	156	406
Preko 360 dana	-	-
	94.636	95.110

24. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Factoring	32.925	32.925
Cesija	1.006	55
Ostalo	416	182
	34.347	33.162
Manje: Umanjenje vrijednosti	(33.268)	(33.039)
	1.079	123

Najznačajni iznos potraživanja se odnosi na potraživanja po osnovu faktoringa od društva Maksimus Holding d.o.o. Celje gdje je tokom 2017. i 2018. godine izvršeno umanjenje vrijednosti po osnovu zastare i nemogućnosti naplate.

25. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Unaprijed plaćeni troškovi	533	1.138
Dati avansi	1.233	1.415
	1.766	2.553

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Transakcioni računi u bankama	13.938	19.584
Devizni računi u bankama	1.733	4.644
Blagajna	50	32
Depozit	-	42
	15.721	24.302

27. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital prema knjigovodstvenoj evidenciji, na dan 31. decembar 2022. godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obične dionice – 9.037.687 dionica	90.377	90.377
Manje: trazorske dionice	(732)	(346)
	89.645	90.031

Dioničari Društva sa običnim (redovnim) dionicama, prema Registru vrijednonih papira FBiH mogu se prikazati kako slijedi:

	(%) učešća	31. decembar 2022.	(%) učešća	31. decembar 2021.
KBC Euro Credit Capital, Malta	23,67	21.397	23,67	21.315
AS Holding d.o.o. Tešanj	15,56	14.066	15,56	14.012
Uni Credit Bank d.d. Mostar	14,21	12.844	-	-
The Economic and Social Development Fund, Libija	7,60	6.872	7,60	6.848
ASA Banka d.d. Sarajevo (bivša Sberbank BH d.d. Sarajevo – skrbnički)	4,74	4.284	10,72	9.651
5.252 ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica	34,22	30.182	42,45	51.826
	100	89.645	100	90.031

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dugoročni krediti		
Intesa SanPaolo bank d.d., UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank d.d., rok dospijeća 02. april 2025. godine	14.849	20.681
Intesa SanPaolo bank d.d., rok dospijeća 30. april 2026. godine	5.714	6.000
Intesa SanPaolo bank d.d., rok dospijeća 11. maj 2026. godine	1.952	2.000
Union bank d.d., rok dospijeća 09. april 2026. godine	1.358	1.746
Sparkasse bank d.d., rok dospijeća 28. februar 2023. godine	157	1.080
Union bank d.d., rok dospijeća 16. jula 2022. godine	-	990
<i>Ukupno dugoročni krediti</i>	<i>24.030</i>	<i>32.497</i>
<i>Manje: kratkoročni dio dugoročnih kredita</i>	<i>(9.203)</i>	<i>(8.134)</i>
	14.827	24.363
Dospijeće obaveza po uzetim kreditima:		
Do godinu dana	9.203	8.134
U drugoj godini	9.055	9.537
U trećoj do uključivo petoj godini	5.772	14.826
Preko pet godina	-	-
	24.030	32.497
Kratkoročni krediti		
UniCredit bank d.d., rok dospijeća 05. mart 2023. godine	11.988	-
Intesa SanPaolo bank d.d., rok dospijeća 28. januar 2023.	5.000	-
NLB bank d.d., rok dospijeća 29. april 2023. godine	4.000	-
Union bank d.d., rok dospijeća 21. april 2023. godine	3.000	-
UniCredit bank d.d., rok dospijeća 07. juni 2023. godine	998	-
Raiffeisen bank d.d., rok dospijeća 05. juni 2023. godine	833	-
UniCredit bank d.d., krajnji rok dospijeća 08. mart 2022. godine	-	12.000
Intesa SanPaolo bank d.d., krajnji rok dospijeća 30. mart 2022. godine	-	9.000
Addiko bank d.d., krajnji rok dospijeća 21. septembar 2022. godine	-	8.900
Sparkasse bank d.d., krajnji rok dospijeća 31. decembar 2022. godine	-	4.500
NLB bank d.d., krajnji rok dospijeća 30. decembar 2022. godine	-	4.000
Union bank d.d., krajnji rok dospijeća 18. novembar 2022. godine	-	3.000
Raiffeisen bank d.d., rok dospijeća 31. august 2022. godine	-	2.228
Bosna Bank International d.d., rok dospijeća 10. mart 2022. godine	-	1.500
UniCredit bank d.d., rok dospijeća 09. maj 2022. godine	-	1.209
UniCredit bank d.d., rok dospijeća 20. novembar 2022. godine	-	997
	25.819	47.334
Više: Kratkoročni dio dugoročnih kredita	9.203	8.134
Više: obaveze za kamatu	82	99
Više: prekoračenje po biznis kartici	3	1
	35.107	55.568

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM I OPERATIVNOM NAJMU

Finansijski najam

	Minimalna isplata najma		Sadašnja vrijednost minimalnih isplata najma	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po finansijskom najmu:				
- u toku jedne godine	94	112	93	107
- od druge godine	-	104	-	102
	94	216	93	209
<i>Manje: Budući troškovi finansiranja</i>	(1)	(7)		
	93	209		
<i>Uključeno u finansijske izvještaje kao:</i>				
<i>Iznos sa dospeljem preko 12 mj.</i>	-	102		
<i>Iznos sa dospeljem do 12 mj.</i>	93	107		
	93	209		

Društvo ima 26 aranžmana (31. decembar 2021.: 26 aranžmana) finansijskog najma za vozila, ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti u iznosu 283 hiljada KM (31. decembar 2021.: 389 hiljada KM). Prosječni period najma je 5 godina.

Prosječna godišnja efektivna kamatna stopa na imovinu primljenu pod najmom iznosila je 3,83% (31. decembar 2021.: 3,83%). Kamatne stope su utvrđene fiksno na datum potpisivanja ugovora. Prosječni period najma je 5 godina. U iznos na 31. decembar 2022. godine je uključen iznos buduće kamate od 1 hiljada KM.

Svi ugovori o najmu predviđaju otplatu u fiksnim ratama i nisu sklopljeni nikakvi aranžmani kojima bi se uslovljavalo plaćanje u okviru najma. Sve obaveze u ugovoru za najam su iskazane u EUR.

Obaveze Društva po osnovu finansijskog najma osigurane su zalogom nad imovinom pod najmom upisanim u korist davaoca najma.

Operativni najam

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Uključeno u finansijske izvještaje:		
Dugoročne obaveze	42	370
Kratkoročne obaveze	899	780
	941	1.150
<i>Analiza po dospelju:</i>		
1. godina	899	370
2. godina	42	780
3. godina	-	-
4. godina	-	-
5. godina	-	-
	941	1.150

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. REZERVISANJA

	Kratkoročna		Dugoročna	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sudski sporovi	-	-	6.549	19.020
Otkup dionica zaposlenih	97	101	12.094	9.832
Otpremnine pri odlasku u penziju	-	-	561	515
Neiskorišteni dani godišnjeg odmora	1.248	992	-	-
	1.345	1.093	19.204	29.367

Promjene na rezervisanjima koje nisu porezno dopustive, prikazane su kako slijedi:

	Otkup dionica od zaposlenih	Sudski sporovi	Otpremnine pri odlasku u penziju	Neiskorišteni godišni odmori	Ukupno
Stanje 31. decembar 2020.	4.574	22.674	520	915	28.683
Dodatno priznata rezervisanja (Napomena 9.)	5.497	4.121	-	77	9.695
Prihodi od otpuštanja rezervisanja, neto (Napomena 8.)	-	-	(5)	-	(5)
Isplate	(138)	(7.775)	-	-	(7.913)
Stanje 31. decembra 2021.	9.933	19.020	515	992	30.460
Dodatno priznata rezervisanja (Napomena 9.)	2.644	-	114	1.248	4.006
Prihodi od otpuštanja rezervisanja, neto (Napomena 8.)	-	(12.170)	(68)	(992)	(13.230)
Isplate	(386)	(301)	-	-	(687)
Stanje 31. decembra 2022.	12.191	6.549	561	1.248	20.549

Sudski sporovi između Bosnalijek d.d. Sarajevo, Grama LLC i Imperia Pharma LLC za koje je izvršena rezervacija u iznosu od 16.685 hiljada KM okončani su u korist Društva tokom 2022. godine.

31. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dobavljači u zemlji	5.999	2.346
Dobavljači u inostranstvu	5.983	3.089
	11.982	5.435

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima je 52 dana (31. decembar 2021. 30 dana). Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze za dividendu	11.837	8.395
Obaveze prema zaposlenima	4.328	1.986
Obaveze za doprinose, poreze i naknade	2.603	2.477
Obaveze za porez na dobit	2.245	536
Obaveze za bonuse za zaposlene	2.030	1.585
Obaveze za ugovore o djelima	241	242
Obaveze za PDV, neto	194	479
Obaveze prema Nadzornom odboru	76	180
Ostale obaveze	2	15
	23.556	15.895

33. KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obračunati troškovi perioda	7.845	4.779
Odgođeni prihodi narednog perioda	3	248
Zavisni troškovi nabavke	-	14
	7.848	5.041

34. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Bankovne garancije

Na dan 31. decembra 2022. godine, potencijalne obaveze po osnovu datih bankovnih garancija kupcima iznosile su 257 hiljade KM.

Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2022. godine protiv Društva se vodi 50 sudskih postupaka od strane povjerilaca radi naplate njihovih potraživanja.

Društvo je sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine rezervisalo 6.549 hiljada KM, što Uprava procjenjuje dovoljnim za pokriće rizika nastanka obaveza iz sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo vodi 9 sudskih postupaka protiv svojih dužnika.

Ostalo

Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo ima 140 hiljadu KM obaveza za zakup (31. decembar 2021. 151 hiljade KM).

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Povezana lica čine vlasnici i članovi Uprave, te sa njima povezana lica. U okviru redovnih poslovnih transakcija, Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Pharmacy 4 d.o.o. Ilijaš	2.208	-	-	-
PZU Pharmacy 4 you	939	-	-	-
BL Pharma Deutschland GmbH	9	-	-	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	-	-	6	1
Bosnalijek d.o.o. Zagreb	7	5	-	-
	3.163	5	6	1
	Prihodi		Rashodi	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Pharmacy 4 d.o.o. Ilijaš	47	-	-	-
Pharmamed d.o.o. Travnik	4	-	2	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	-	-	5	5
	51	-	7	5

Naknade Upravi i članovima Nadzornog odbora tokom godine bile su sljedeće:

	2022.	2021.
Bruto plate	1.551	1.417
Primanja u naravi	2.593	1.811
Bonusi	1.334	1.240
Ostale naknade	73	64
	5.551	4.532

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opšta strategija Društva bilježi promjene u odnosu na 2021. godinu značajnim smanjenjem kreditne izloženosti. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite, obaveze po osnovu finansijskog najma i operativnog najma, te vlastiti kapital kako je prikazano u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTVAK)

Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Primljeni krediti i najam (napomene 28. i 29.)	50.969	81.297
Novac i novčani ekvivalenti	<u>(15.721)</u>	<u>(24.302)</u>
<i>Neto dug</i>	35.248	56.995
Kapital (i)	<u>201.492</u>	<u>196.664</u>
Neto koeficijent zaduženosti	<u>17,49%</u>	<u>28,98%</u>

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Finansijska imovina		
<i>Po amortizovanom trošku</i>		
Novac i novčani ekvivalenti	15.721	24.302
Dati depoziti i pozajmice	6.028	7.662
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>95.715</u>	<u>95.233</u>
	117.464	127.197
Finansijske obaveze		
<i>Po amortiziranom trošku</i>		
Uzeti krediti	49.934	79.931
Obaveze po finansijskom i operativnom najmu	1.035	1.359
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	<u>35.538</u>	<u>21.331</u>
	86.507	102.621

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor Računovodstvo i kontroling, unutar Društva, pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope.

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Finansijska imovina		Finansijske obaveze	
	2022.	2021.	2022.	2021.
RUB	60.704	72.138	-	-
EUR	6.992	58.507	10.638	11.269
USD	123	214	469	212
CHF	4	-	16	32
GBP	2	2	11	12
HRK	8	5	-	2

Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa USD, GBP, CHF, HRK, SEK i RUB. U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na strane valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa strane valute od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat na dobit i kapital bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Efekti promjene valutnog kursa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dobitak ili gubitak	5.792	7.210

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika za EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer plasira i posuđuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijske imovine i obaveza je detaljno prikazana u dijelu upravljanje rizikom likvidnosti.

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2022. bio bi umanjen / uvećan za iznos od 225 hiljada KM (2021. 368 hiljada KM).

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeno rizika i finansijskih gubitaka. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koju godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine, osim PROTEK, Rusija koji je većim dijelom pokriven bankarskom garancijom. Društvo definiše kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjeno vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Društva za likvidnim sredstvima. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je sačinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva na koja Društvo očekuje da će se novčani tokovi pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna	Do 1	1 - 2	2 - 3	3 - 6	6 - 12	1 - 5	Ukupno
		mjeseca	mjeseci	mjeseci	mjeseci	mjeseci	godina	
31. decembar 2022.								
Beskamatno	-	25.702	23.335	25.245	26.677	10.477	-	111.436
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,96%	11	22	22	33	4.527	1.672	6.287
		25.713	23.357	25.267	26.710	15.004	1.672	117.723
31. decembar 2021.								
Beskamatno	-	32.410	7.926	7.926	23.718	47.556	-	119.535
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,22%	9	9	9	27	6.049	1.906	8.009
		32.419	7.935	7.935	23.745	53.605	1.906	127.544

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je sačinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderirana prosječna kamatna	Do 1	1 - 2	2 - 3	3 - 6	6 - 12	1 - 5	Ukupno
		mjeseca	mjeseci	mjeseci	mjeseci	mjeseci	godina	
31. decembar 2022.								
Beskamatno	-	9.684	3.295	5.634	3.779	13.146	-	35.538
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	3,45%	82	165	165	247	376	-	1.035
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,21%	6.118	5.440	5.440	8.160	10.875	15.904	51.937
		15.884	8.900	11.239	12.186	24.397	15.904	88.510
31. decembar 2021.								
Beskamatno	-	7.954	453	453	1.359	11.111	-	21.330
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	2,44%	316	846	846	2.542	4.382	26.369	35.301
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,70%	3.141	2.135	135	18.835	24.432	474	49.152
		11.411	3.434	1.434	22.736	39.925	26.843	105.783

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine koja je u finansijske izvještaje unesena prema trošku sticanja ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti, osim finansijskih instrumenata za koje su iskazani efekti testa umanjenja vrijednosti.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Rusija je 24. februara 2022. godine započela vojne akcije na teritoriju Ukrajine.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Društvo ima ulaganja u zavisno lice u Rusiji u 100% vlasništvu Bosnalek RUS, Moskva. Neto knjigovodstvena vrijednost predmetnih ulaganja na dan 31. decembra 2022. godine prikazana je u Napomeni 16. „Ulaganja u zavisna društva” i iznosi 358 hiljada KM.

Društvo je tokom 2022. godine redovno obavljalo trgovinu sa kupcima u Rusiji i Ukrajini, bez poteškoća u procesu naplate.

Na dan 31. decembra 2022. potraživanja u Rusiji osigurana su bankovnom garancijom izdatom od Raiffeisen Bank u iznosu od 2.600.000.000 RUB (67.872 hiljada KM) s rokom trajanja do 29. decembra 2023.

Kako je sukob u kontinuitetu već duže od godinu dana, izazovno je predvidjeti puni obim i trajanje njegovih poslovnih i ekonomskih implikacija. Posljedično, ove okolnosti mogu utjecati na Društvo s izazovima koji se odnose na ulaganja i poslovanje uglavnom u Rusiji i Ukrajini zbog odgovarajućih mjera i politika državnih tijela koje su već provedene ili bi se mogle provesti u budućnosti.

Uprava Društva pomno prati razvoj događaja koji bi mogao utjecati na trgovinske aktivnosti uključujući sankcije, radnje vlada i razvoj događaja u samoj Ukrajini. Uprava će dodatno procijeniti utjecaj na ulaganja i poslovne operacije te će preduzeti sve potencijalne potrebne radnje jer su činjenice i okolnosti podložne promjenama i mogu utjecati na strategije trgovanja i prepreke na tržištima zahvaćenim sukobom.

U ovoj fazi Uprava nije u mogućnosti pouzdano procijeniti dugotrajni efekat na buduće prihode i ulaganja Društva budući da se događaji razvijaju i mijenjaju iz dana u dan.

Prema očitovanju Nadzornog odbora u dopisu broj 4344/23 od 18. aprila 2023. godine, članovi Nadzornog odbora su potvrdili da ne posjeduju informacije vezane za potencijalne prevare, nezakonite radnje ili slično, a što bi moglo materijalno uticati na finansijske izvještaje. Pored navedenog u svom dopisu Nadzorni odbor je obavijestio revizora o značajnom događaju poslije datuma izrade izvještaja, tj. promjeni rukovodstva SBU Euroazija.

Naime predstavnik dioničara Hercegovinalijek se dana 05. aprila 2023. godine obratio članovima Nadzornog odbora Društva, u kojem je tražio informaciju u vezi dopisa koji je Valentina Fix, (direktorica predstavništva Rusija u 2022. godini), dostavila 15. marta 2023. godine. U vezi sa navedenim dopisom Nadzorni odbor je 06. aprila 2023. godine zatražio očitovanje od Direktora Društva, kao i Pravnog sektora Društva. U vezi sa navedenim Direktor Društva je dostavio dopis broj: 1648/23 pod naslovom: Informacija Direktora Društva o promjeni direktora Predstavništva Moskva, direktora SBU Euroazije i direktora Bosnalijek LLC Moskva, Nadzornom odboru Društva, sa mišljenjem pravnog sektora Društva, te mišljenjem Sekretara Društva.

Uvidom u dostavljene materijale, možemo konstatovati da su nadležne službe potvrdile, da je Direktor prilikom donošenja Odluka o promjeni rukovodstva SBU Euroazije, kao i direktora Predstavništva Bosnalijeka u Rusiji, postupao u skladu sa Zakonom, Statutom Društva, te ovlaštenjima koje ima kao Direktor Društva.

Također, Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 16. maja 2023. godine prihvatio navedenu Informaciju.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA (NASTAVAK)

Osim navedenog, između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih odvojenih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

38. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odvojene finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 19. maja 2023. godine.

Nedim Uzunović, direktor

